

Stan bezpieczeństwa kolei w 2022 r.

31.08.2023

„Polska kolej jest bezpieczna, jednak o ten poziom bezpieczeństwa trzeba cały czas dbać i starać się eliminować potencjalne ryzyka i możliwe zagrożenia” – we wstępie do „Sprawozdania ze stanu bezpieczeństwa ruchu kolejowego. 2022” napisał dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego. Sprawozdanie pokazuje, że wskaźnik wypadków utrzymuje malejącą tendencję, co oznacza wzrost bezpieczeństwa systemu kolejowego. Nadal ponad 70% wypadków na kolei to zdarzenia z udziałem strony trzeciej: kierowców i pieszych.

Rok 2022 jest pierwszym od 15 lat, w którym żaden wypadek na kolei nie został zakwalifikowany jako poważny. Odnotowano w sumie 644 wypadki (517 na liniach kolejowych i 127 na bocznicach). W porównaniu do 2021 r. liczba wypadków spadła o 18 (2,7%). W 2022 r. zostało również zgłoszonych 7 wypadków na liniach kolei wąskotorowych, o jeden mniej niż w roku poprzednim.

W wypadkach w 2022 r. zginęło 165 osób – o 16 więcej niż w 2021 r. Największy wzrost liczby ofiar - do 124 ze 101 - to wypadki z udziałem osób i poruszających się pojazdów kolejowych. Liczba ofiar śmiertelnych wypadków na przejazdach kolejowo -drogowych wyniosła 41 i była mniejsza o 7 osób w porównaniu z 2021 r.

POWIĄZANE INFORMACJE

Sprawozdania ze stanu bezpieczeństwa ruchu kolejowego 2022 r.

Sprawozdanie jest publikowane na podstawie art. 15b. ust. 2 Ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 602, z późn. zm.)

Miernik wypadków, czyli liczba wypadków na milion pociągokilometrów, w 2022 r. wyniósł 1,89. Oznacza to korzystną o 0,8 zmianę w stosunku do 2021 r. Utrzymana została tendencja spadkowa miernika w stosunku do lat wcześniejszych.

Zdecydowaną większość, bo ponad 70 % wypadków stanowiły zdarzenia na przejazdach kolejowo-drogowych i z udziałem osób. W ramach systemu kolejowego obszary, które wymagają zainteresowania z punktu widzenia bezpieczeństwa to zdarzenia polegające na niezatrzymaniu pojazdu kolejowego przed sygnałem „Stój” (tzw. SPAD), wypadki w trakcie prac inwestycyjnych i zdarzenia związane ze stanem technicznym taboru.

„Cały system kolejowy – zarządcy, przewoźnicy, producenci taboru i urządzeń, ale również administracja krajowa i europejska – powinien analizować, które obszary są newralgiczne i gdzie należy podejmować dodatkowe działania. Takie działania podejmuje Urząd Transportu Kolejowego i temu służy opublikowane właśnie „Sprawozdanie ze stanu bezpieczeństwa ruchu kolejowego. 2022”. Dzięki kompleksowemu, corocznemu opracowaniu UTK nasze inicjatywy kierujemy tam, gdzie należy spodziewać się podwyższonego ryzyka dla systemu kolejowego. Tak było na przykład z Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów i wprowadzeniem państwowych egzaminów dla maszynistów” – stwierdza dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego.

Wprowadzenie przez Prezesa UTK obowiązujących od 2023 r. państwowych egzaminów na licencję i pierwsze świadectwo maszynisty było poparte wieloletnią analizą danych. Również statystyki z ostatniego roku potwierdzają konieczność lepszej weryfikacji wiedzy i umiejętności osób wchodzących do zawodu maszynisty. Maszyniści z najmniejszym doświadczeniem wynoszącym mniej niż 5 lat w 2022 r. uczestniczyli w aż 38% zdarzeń SPAD, stanowiąc jednocześnie 21% ogólnej liczby maszynistów. Szczególną uwagę należy zwrócić na grupę maszynistów ze stażem poniżej roku, którzy uczestniczyli w 7%

zdarzeń SPAD, stanowiąc 2% aktywnych maszynistów. We wszystkich pozostałych grupach maszynistów udział w zdarzeniach SPAD jest mniejszy niż wynika to z ich udziału w ogólnej liczbie maszynistów.

Prezes UTK podejmuje również szereg innych dodatkowych działań systemowych, które mają zwiększyć poziom bezpieczeństwa kolei, od edukacji w ramach Kampanii Kolejowe ABC II, szkoleń i warsztatów Akademii Bezpieczeństwa Kolejowego po promocję kultury bezpieczeństwa. Ważną częścią działalności UTK są inicjatywy takie jak system automatycznego monitoringu przejazdów kolejowo-drogowych automatycznie wykrywający wykroczenia kierowców na zasadzie podobnej do fotoradarów. Inicjatywą Prezesa UTK jest także wdrożenie Europejskiego Systemu Sterowania Pociągami (ETCS) w wersji Limited Supervision tam gdzie nie była planowana instalacja systemu w pełnej funkcjonalności.

Projekty: [System Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów](#), [Akademia Bezpieczeństwa Kolejowego](#) i [Kampania Kolejowe ABC II](#) współfinansowane są z Funduszy Europejskich.

[„Sprawozdania ze stanu bezpieczeństwa ruchu kolejowego 2022”](#) dostępne jest na stronie internetowej UTK.